

ATKRITUMU ŠĶIROŠANAS PARADUMU IZMAIŅAS

Atkritumu šķirošanas paradumi

Latvijas iedzīvotāju aptauja
2016. gada septembris

Pētījuma apraksts

Latvijas iedzīvotāju aptauja

Pētījuma veicējs: tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS

Pētījuma mērķis: noskaidrot Latvijas iedzīvotāju atkritumu šķirošanas paradumus

Mērķa grupa: pastāvīgie Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 74 gadiem

Aptaujas veikšanas laiks: no 10.09.2016. līdz 21.09.2016.

Izlase: 1043 respondenti

Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīves vietā

Ģeogrāfiskais pārklājums: visi Latvijas reģioni (134 izlases punkti)

Izlases metode: stratificētā nejaušā izlase. Stratifikācijas pazīme: administratīvi teritoriālā. Lai nodrošinātu vēl lielāku datu reprezentativitāti, dati tika pakļauti svēršanas procedūrai. Dati tika svērti atbilstoši LR IeM PMLP Iedzīvotāju reģistra datiem uz 21.01.2016. pēc parametriem: dzimums, vecums, tautība un reģions.

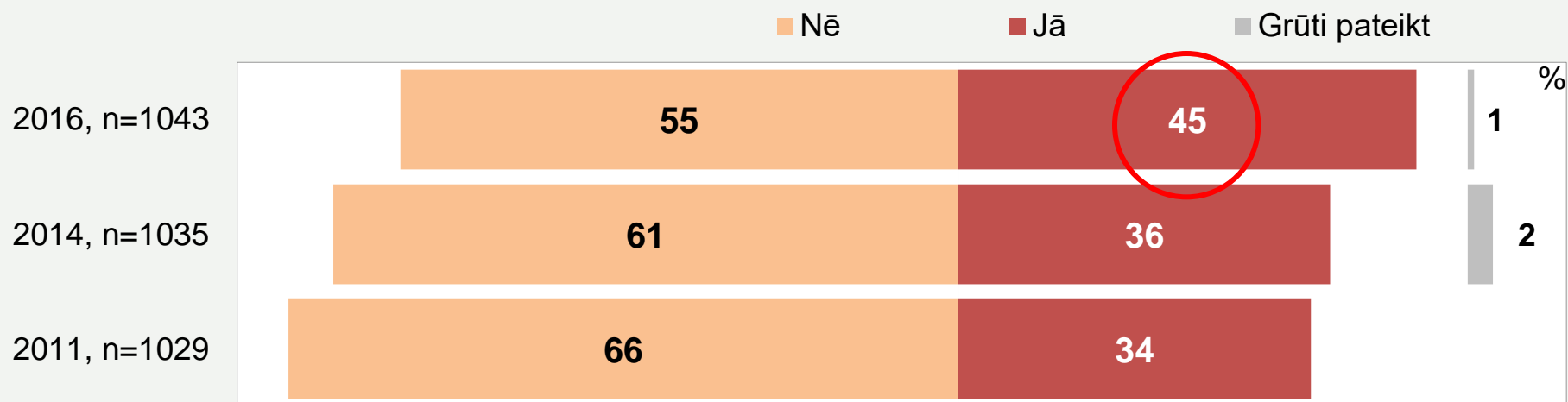
Galvenie rezultāti

Mājsaimniecības atkritumu šķirošana

"Vai Jūs/ Jūsu ģimene šķirojat mājsaimniecības atkritumus (piemēram, atsevišķos šķirošanas konteineros/ kastēs ievietojat plastmasas vai stikla iepakojumu, papīru, izlietotās baterijas, nolietotās elektropreces)?"

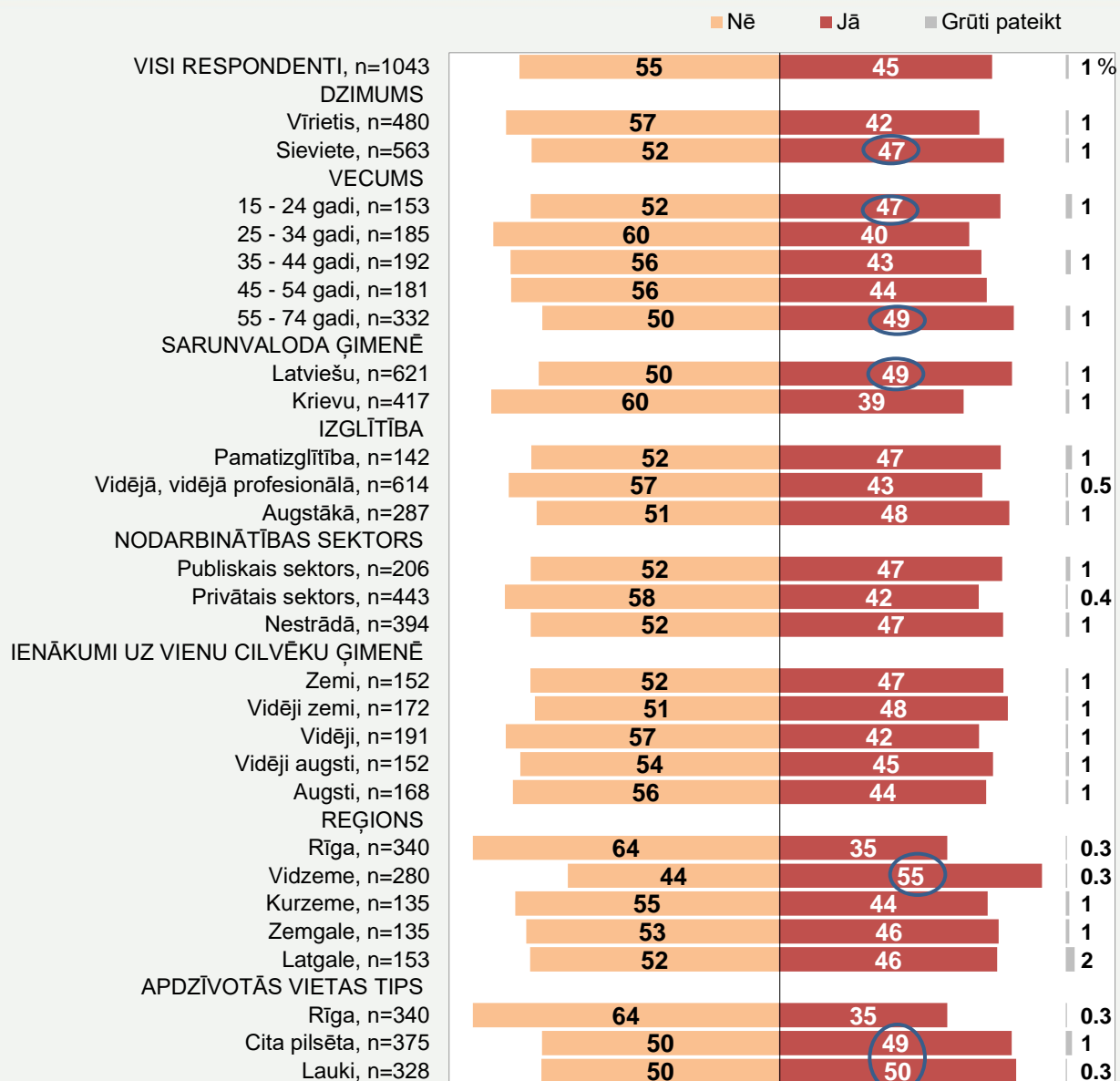

Bāze: respondenti attiecīgajā grupā (skat. "n=" grafikā)

Mājsaimniecības atkritumu šķirošana

"Vai Jūs/ Jūsu ģimene šķirojat mājsaimniecības atkritumus (piemēram, atsevišķos šķirošanas konteineros/ kastēs ievietojat plastmasas vai stikla iepakojumu, papīru, izlietotās baterijas, nolietotās elektropreces)?"

Bāze: respondenti attiecīgajā grupā (skat. "n=" grafikā)

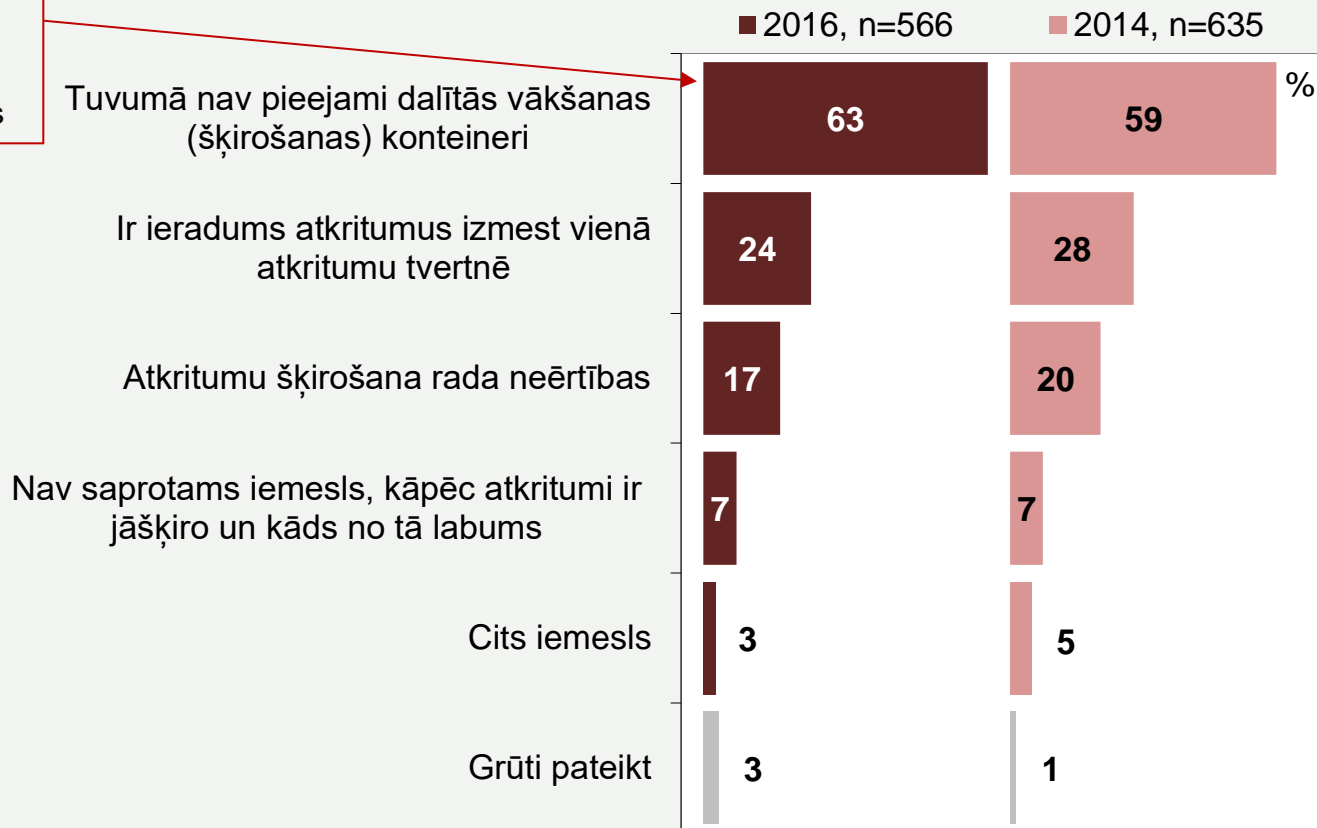
Atkritumu nešķirošanas iemesli

"Kāpēc Jūs/ Jūsu ģimene nešķirojat atkritumus?"

Respondenti, kuri **NEŠĶIRO**
mājsaimniecības atkritumus

Kaut arī procentuāli novērojams pieaugums, absolūtajos skaitļos šeit ir samazinājums

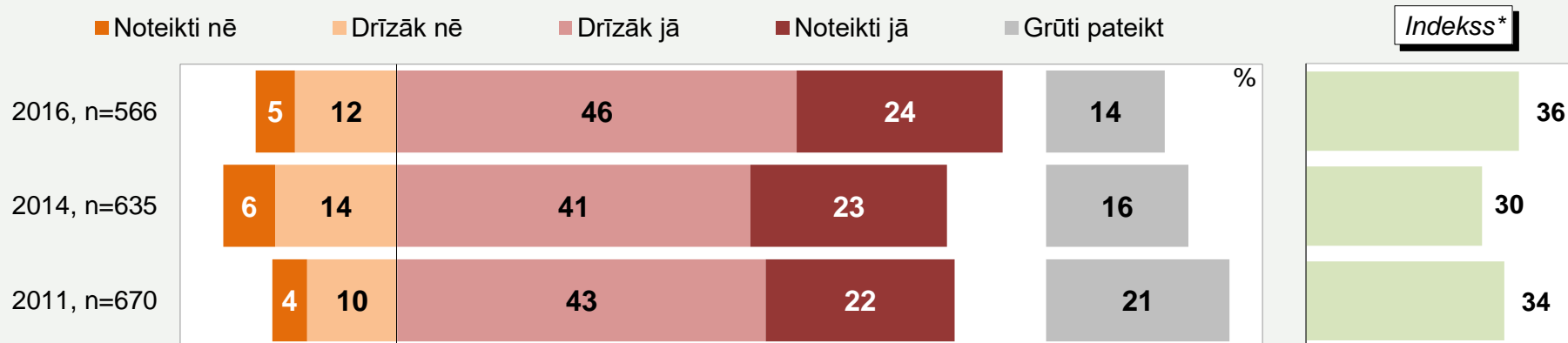
Bāze: respondenti, kuri nešķiro atkritumus (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)
Dati ranžēti pēc atbilžu biežuma sadalījuma 2016. gadā

Atkritumu šķirošana, ja būtu piemēroti apstākļi

"Vai Jūs/ Jūsu ģimene šķirotu atkritumus, ja tiktu nodrošināti tam nepieciešamie apstākļi, tas ir, Jūsu dzīvesvietas tuvumā tiktu izvietoti dalītās vākšanas (šķirošanas) atkritumu konteineri?"

Respondenti, kuri NEŠĶIRO mājsaimniecības atkritumus

Bāze: respondenti, kuri nešķiro atkritumus (skat. "n=" grafikā)

*Indekss aprēķināts, no pozitīvo vērtējumu īpatsvara atņemot negatīvo vērtējumu īpatsvaru, turklāt vērtējumu "noteikti jā" un "noteikti nē" īpatsvars reizināts ar 1, bet vērtējumu "drīzāk jā" un "drīzāk nē" - ar 0.5. Indeksa vērtības var būt robežās no -100 (gadījumā, ja visi respondenti snieguši negatīvu vērtējumu) līdz 100 (gadījumā, ja visi respondenti snieguši pozitīvu vērtējumu). Atbilde "grūti pateikt", aprēķinot indeksu, netiek ņemta vērā.

Atkritumu šķirošana, ja būtu piemēroti apstākļi

"Vai Jūs/ Jūsu ģimene šķirotu atkritumus, ja tiktu nodrošināti tam nepieciešamie apstākļi, tas ir, Jūsu dzīvesvietas tuvumā tiktu izvietoti dalītās vākšanas (šķirošanas) atkritumu konteineri?"

Respondenti, kuri NEŠĶIRO mājsaimniecības atkritumus

■ Noteikti nē ■ Drīzāk nē ■ Drīzāk jā ■ Noteikti jā ■ Grūti pateikt

VISI RESPONDENTI, n=566
 DZIMUMS
 Vīrietis, n=274
 Sieviete, n=292
 VECUMS
 15 - 24 gadi, n=80
 25 - 34 gadi, n=111
 35 - 44 gadi, n=108
 45 - 54 gadi, n=102
 55 - 74 gadi, n=165

SARUNVALODA ĢIMENĒ

Latviešu, n=310

Krievu, n=252

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība, n=73

Vidējā, vidējā profesionālā, n=348

Augstākā, n=145

NODARBINĀTĪBAS SEKTORS

Publiskais sektors, n=108

Privātais sektors, n=253

Nestrādā, n=205

INĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU ĢIMENĒ

Zemi, n=80

Vidēji zemi, n=89

Vidēji, n=108

Vidēji augsti, n=82

Augsti, n=93

REĢIONS

Rīga, n=217

Vidzeme, n=123

Kurzeme, n=74

Zemgale, n=72

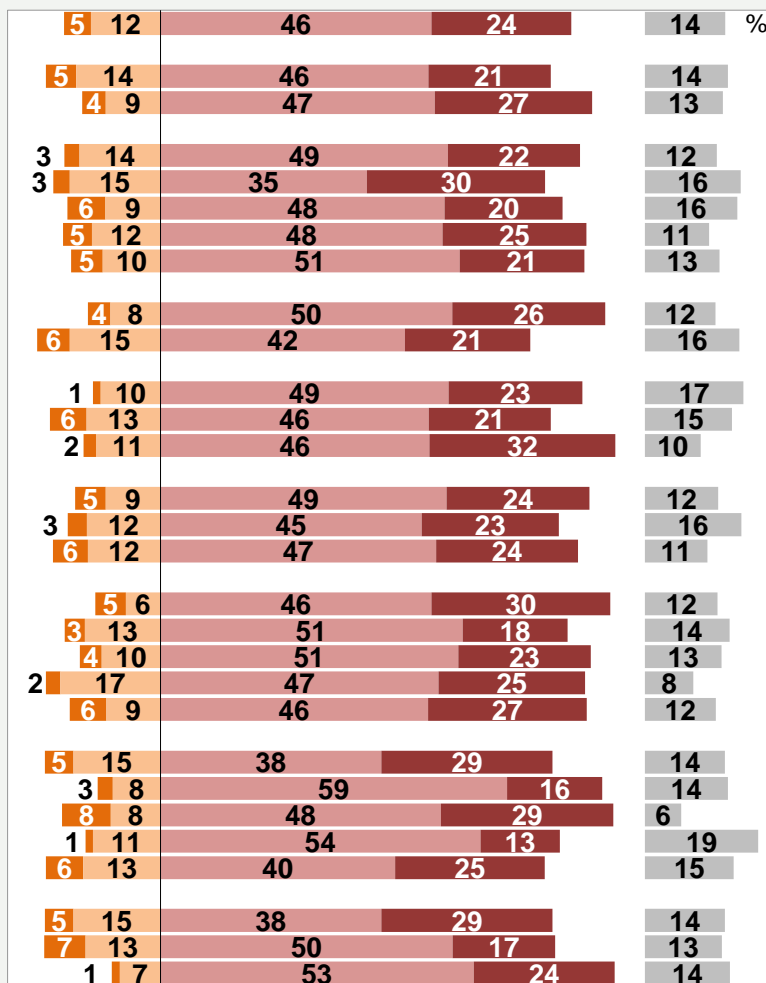
Latgale, n=80

APDZĪVOTĀS VIETĀS TIPS

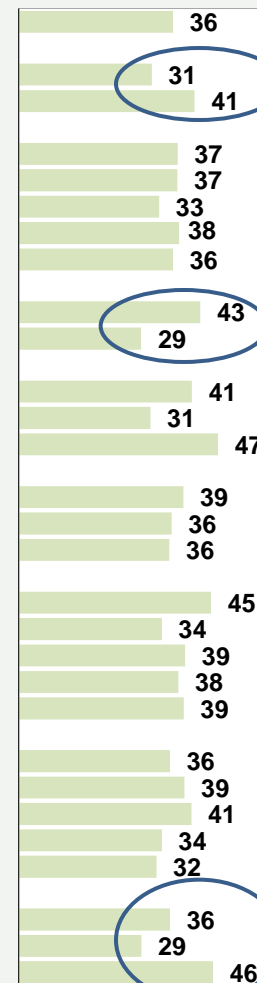
Rīga, n=217

Cita pilsēta, n=187

Lauki, n=162

Indekss*

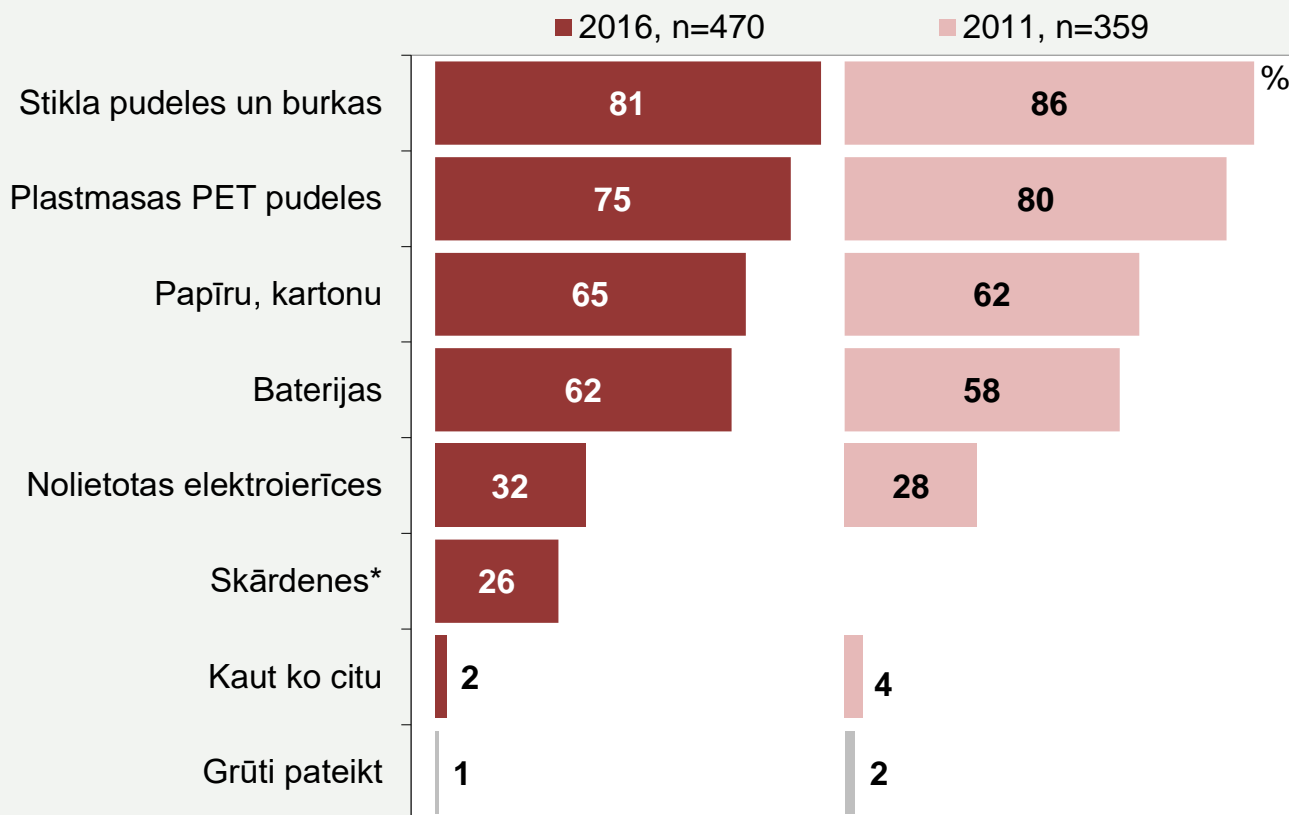

Šķiroto atkritumu veidi

"Kādu atkritumu veidus Jūs šķirojat – t.i., ievietojiet atsevišķos šķirošanas konteineros vai nododat šķirošanas laukumos?"

Respondenti, kuri ŠĶIRO mājsaimniecības atkritumus

Bāze: respondenti, kuri šķiro atkritumus (skat. "n=" grafikā)

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

Dati ranžēti pēc atbilžu biežuma sadalījuma 2016. gadā

* Atbilžu variants "Skārdenes" 2011. gada aptaujā nebija iekļauts

Rīcība ar nolietoto mazo elektrotehniku

"Ko Jūs/ Jūsu mājsaimniecība parasti darāt ar nolietoto mazo elektrotehniku (piemēram, mobilajiem telefoniem, datoriem, fēniem, tosteriem, mikseriem, u.tml.)?"

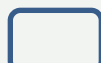

Bāze: visi respondenti, n=1043
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

Rīcība ar nolietoto lielo sadzīves tehniku

"Ko Jūs/ Jūsu mājsaimniecība parasti darāt ar nolietoto lielo sadzīves tehniku (piemēram, televizors, ledusskapis, veļasmašīna, u.tml.)?"

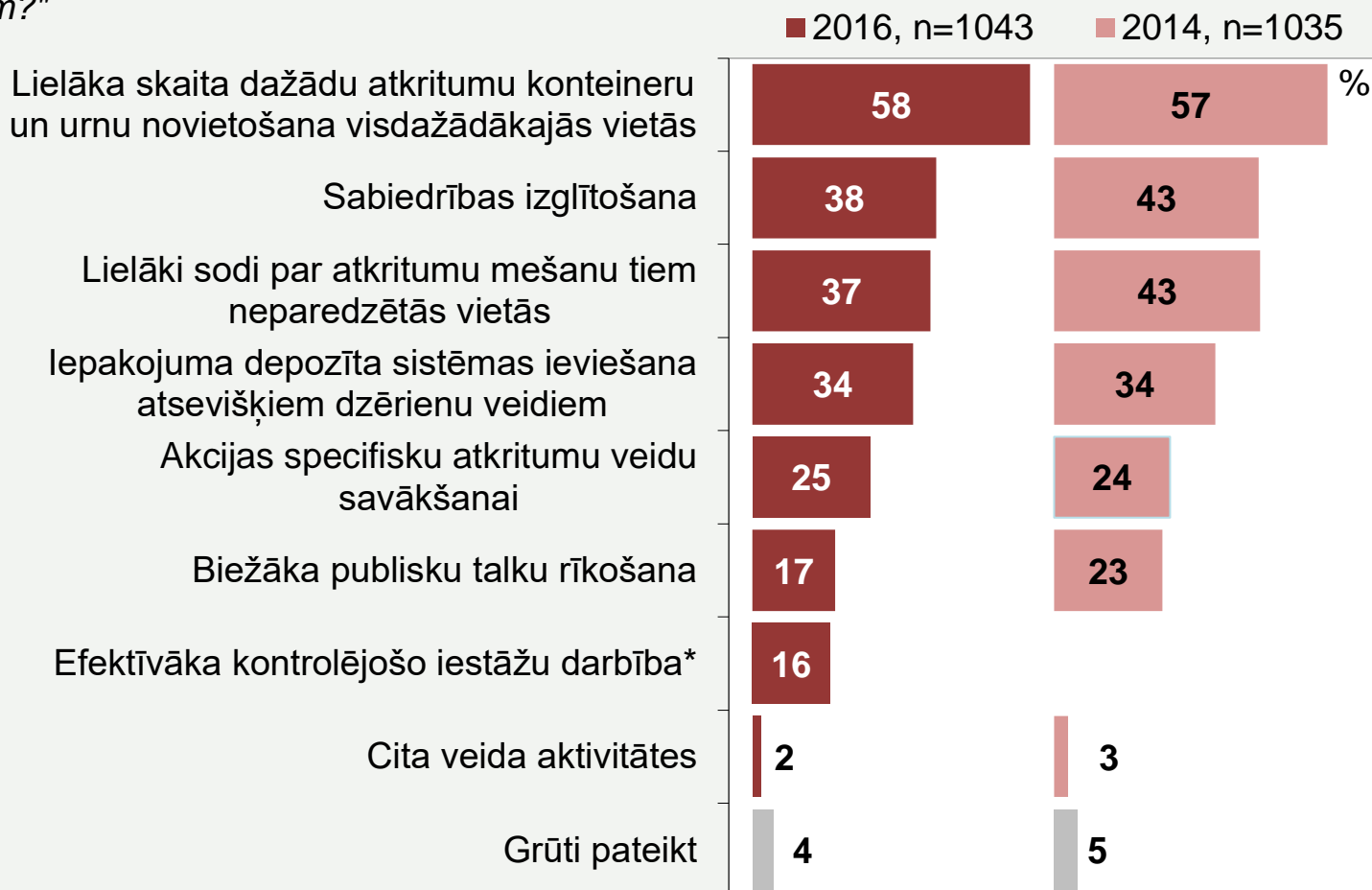
 Vēlamā rīcība
 Nevēlamā rīcība

Bāze: visi respondenti, n=1043
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

Kā samazināt apkārtējās vides piedražošanu?

"Kas no sekojošā, Jūsaprāt, ir vislabākie veidi, kā samazināt apkārtējās vides piedražošanu ar sadzīves atkritumiem?"

Bāze: respondenti attiecīgajā grupā (skat. "n=" grafikā)

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

Atbilžu variants "Efektīvāka kontrolējošo iestāžu darbība" 2014. gada aptaujā nebija iekļauts

Dati ranžēti pēc atbilžu biežuma sadalījuma 2016. gadā

Rīgā deklarēto iedzīvotāju aptauja

Pētījuma mērķis: noskaidrot Rīgas iedzīvotāju zināšanas par atkritumu šķirošanas iespējām Rīgā

Mērķa grupa: Rīgā deklarētie iedzīvotāji 18 – 74 gadu vecumā

Aptaujas veikšanas laiks: no 20.08.2016. līdz 30.08.2016.

Izlase: 801 respondents

Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīves vietā

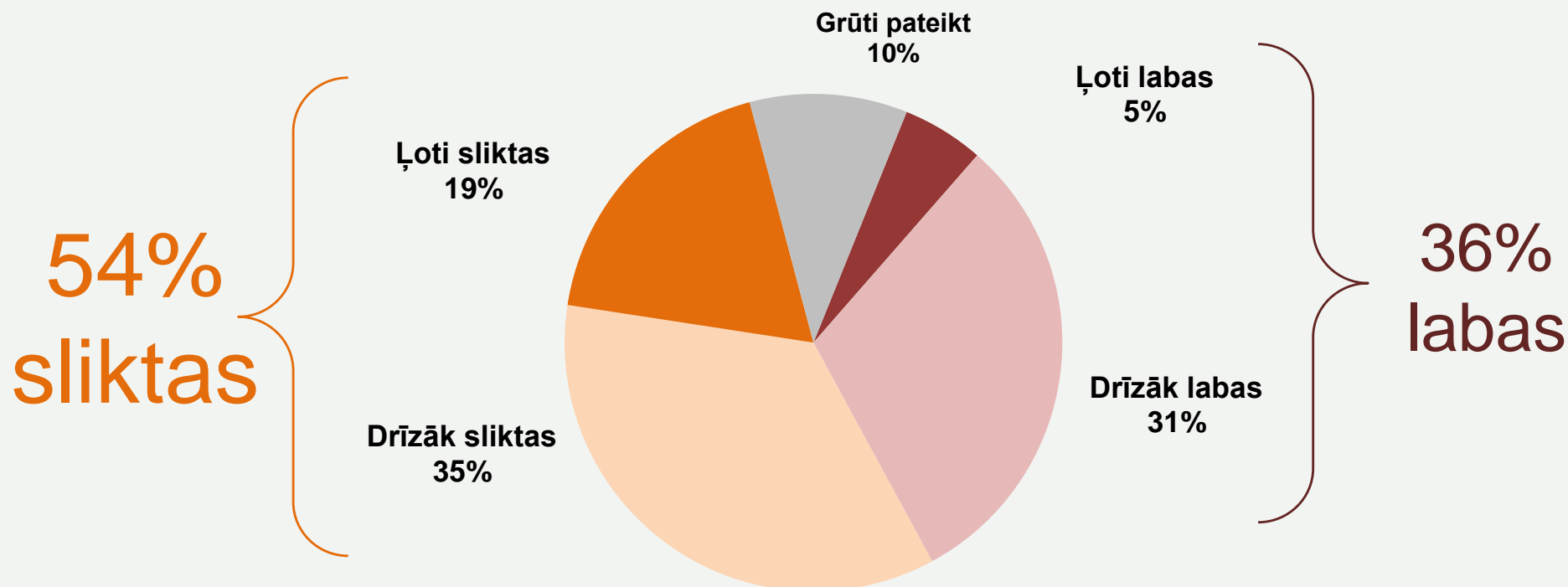
Izlases metode: stratificētā nejaušā izlase.

Atkritumu šķirošanas iespējas Rīgā

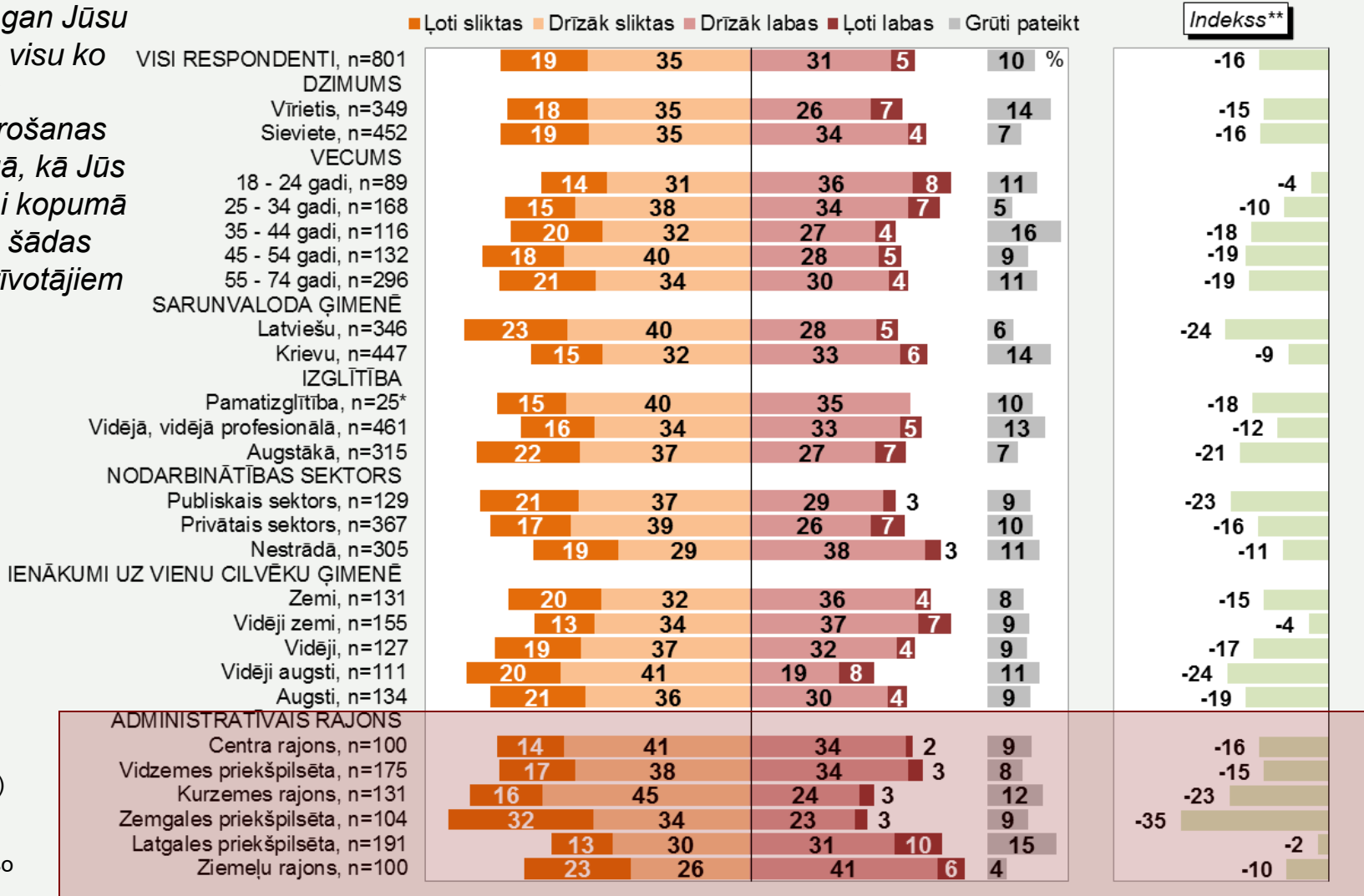
"Ņemot vērā gan Jūsu pieredzi, gan visu ko Jūs zināt par atkritumu šķirošanas iespējām Rīgā (t.i. par iespējām nodot atkārtotai pārstrādei plastmasas vai stikla iepakojumu, papīru, izlietotās baterijas un nolietotas elektropreces), kā Jūs novērtētu, vai kopumā Rīgas pilsētā šādas iespējas iedzīvotājiem ir..."

Atkritumu šķirošanas iespējas Rīgā

"Ņemot vērā gan Jūsu pieredzi, gan visu ko Jūs zināt par atkritumu šķirošanas iespējām Rīgā, kā Jūs novērtētu, vai kopumā Rīgas pilsētā šādas iespējas iedzīvotājiem ir..."

Bāze: respondenti attiecīgajā grupā (skat. "n=" grafikā)
*Bāze ir pārāk maza, lai izdarītu secinājumus par šo grupu

*Indekss aprēķināts, no pozitīvo vērtējumu īpatsvara atņemot negatīvo vērtējumu īpatsvaru, turklāt vērtējumu «ļoti labas» un «ļoti sliktas» īpatsvars reizināts ar 1, bet vērtējumu «drīzāk labas» un «drīzāk sliktas» - ar 0.5 Atbilde "Grūti pateikt", aprēķinot indeksu, netiek ņemta vērā.

Paldies par uzmanību!

Arnis Kaktiņš

Pētījumu centrs SKDS

Baznīcas iela 32, Rīga, LV 1010

Tel: 67 312 876

arnis.kaktins@skds.lv

www.skds.lv

ATKRITUMU ŠĶIROŠANAS PARADUMU IZMAIŅAS
